

Anna CUDOWSKA-SOJKO

DOI: 10.15290/ose.2015.03.75.14

WSPÓŁCZESNE WYZWANIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO. POLITYKA I KREACJA POTENCJAŁU

KONFERENCJA NAUKOWA

KATEDRA EKONOMII POLITYCZNEJ
WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA UNIWERSYTETU W BIAŁYMSTOKU
BIAŁYSTOK – AUGUSTÓW, 22-24 MAJA 2014 R.

W dniach 22-24 maja 2014 roku odbyła się konferencja na temat: „Współczesne wyzwania rozwoju gospodarczego. Polityka i kreacja potencjału”. Konferencja była poświęcona aktualnym problemom funkcjonowania oraz mechanizmom rozwoju gospodarki współczesnej w przekroju zarówno mikro- jak i makroekonomicznym. Jak zauważono, dominującą cechą współczesnego mechanizmu dynamiki gospodarczej jest autonomiczna kreacja nowych funkcji, form i sposobów działalności podejmowana przez poszczególne podmioty gospodarcze. Nierównowaga w gospodarce współczesnej, a w tym wahania koniunkturalne, napięcia społeczne i polityczne oraz niedostateczna dynamika rozwojowa prowadzą do nadaktywności podmiotów gospodarczych w sferze szeroko pojętej kreacji rzeczywistości. Stąd też głównym problemem nauk ekonomicznych nie jest już bezpośrednia analiza potrzeb rynkowych ani dynamiczna analiza realnego potencjału popytowego gospodarki, lecz nowy rodzaj nierównowagi wywołany przez nadmierną dynamikę dotyczącą wirtualnych działań kreacyjnych. Każda forma kreacji gospodarczej pozostaje w sprzeczności z istniejącą strukturą potrzeb rynkowych, zaś wysoka dynamika rozwojowa wyzwała potrzebę większej aktywności państwa.

Konferencja została oficjalnie otwarta przez profesora Kazimierza Meredyka – Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Konferencji. Zebranych gości w auli Wydziału Ekonomii i Zarządzania powitał Dziekan Wydziału – profesor Henryk Wnorowski. Następnie w imieniu J. M. Rektora Uniwersytetu w Białymstoku, profesora Leonarda Etela, który objął honorowy patronat na konferencją, przemówił Prorektor ds. Ekonomicznych dr hab. Robert Ciborowski, prof. UwB.

Po oficjalnym otwarciu konferencji na pierwszej sesji plenarnej zostały wygłoszone dwa interesujące referaty. Pierwszy przedstawił profesor Jerzy Wilkin – Doktor Honoris Causa Uniwersytetu w Białymstoku i nosił tytuł: „Spontaniczność i kreacjonizm w kształtowaniu instytucjonalnych postaw rozwoju gospodarczego”. Kolejny zaprezentował profesor Stanisław Lis z Uniwersytetu w Krakowie na temat: „Problemy wyboru modelu gospodarczego – państwo efektywne czy sprawiedliwe – weryfikacja empiryczna”

Dywersyfikacja tematów i szeroki wachlarz prezentowanych referatów uniemożliwia omówienie wszystkich. Referaty przygotowane na konferencje można podzielić na następujące bloki tematyczne: kreacja potencjału a dynamika gospodarki realnej, makroekonomiczne aspekty kreacji potencjału, mikroekonomiczne aspekty potencjału, dynamika sektora kreacyjnego w gospodarce współczesnej, makroekonomiczne aspekty kreacji potencjału gospodarczego, mikroekonomiczne aspekty kreacji potencjału gospodarczego, polityka gospodarcza a kreacja potencjału.

Podczas obrad dyskutowano nad znaczeniem napływu kapitału zagranicznego do kraju przyjmującego, wskazano formy napływu kapitału do Polski, zbadano zależności między napływem kapitału zagranicznego a rozwojem potencjału gospodarczego naszego kraju, rozumianym jako zdolność do konkurowania na rynkach zagranicznych.

Rozmawiano na temat istotnego problemu dotyczącego potencjału konkurencyjnego przedsiębiorstwa w warunkach nowej gospodarki. Dostrzeżono, że potencjał konkurencyjny przedsiębiorstwa wynika ze struktury, cech, właściwości jakościowych zasobów oraz umiejętności tworzenia optymalnych ich kombinacji. Konfiguracja zasobów oraz ich wartość są zmienne w czasie i zależą od aktualnych warunków rynkowych.

Wskazano również istotne znaczenie kapitału intelektualnego przedsiębiorstwa jako relacji ekonomicznych, zachodzących między przedsiębiorcami a pracownikami-właścicielami indywidualnego kapitału intelektualnego, według poszukiwania, rozwoju i dyfuzji wiedzy, generowanej przez intelekt, a także dystrybucji i redystrybucji stworzonej dodanej wartości, pozytywne dynamizujących procesy kapitalizacji jednostki. W celu realizacji tych zamierzeń park technologiczny stymuluje i zarządza przepływem wiedzy i technologii pomiędzy uczelniami wyższymi, instytucjami badawczo-rozwojowymi, przedsiębiorstwami oraz rynkiem. Wspiera tworzenie i rozwój przedsiębiorstw innowacyjnych za pomocą procesów inkubacyjnych czy spółek typu *spin-offi spin-out*. Dysponuje zarazem innymi usługami o wartości dodanej, łącznie z gruntami oraz wysokiej jakości pomieszczeniami o specjalistycznym wyposażeniu. O współpracy między różnymi podmiotami mówiono równocześnie w aspekcie odnowionej strategii Unii Europejskiej na lata 2011-2014 dotyczącej społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR) jako odpowiedzialności przedsiębiorstw za ich wpływ na społeczeństwo. Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw jest dążeniem do uzyskania równowagi ekonomicznej, społecznej i ekologicznej w relacjach przedsiębiorstwa z jego interesariuszami, którymi są wszystkie osoby i instytucje zainteresowane powodzeniem realizacji celów określonego przedsiębiorstwa. Takimi interesariuszami, poza właścicielami i pracownikami, są zarazem: klienci, dostawcy, wierzyciele, społeczność lokalna, grupy interesu, stowarzyszenia handlowe, władze (lokalne, centralne, innych państw), sądy, szkoły i uniwersytety.

Poruszono niezwykle istotny problem związany z rolą regulacji, między innymi w aspekcie rynku transportu kolejowego, która powinna zapewnić niezakłócony rozwój rynku i prawidłowe funkcjonowanie mechanizmu konkurencji. Natomiast ten czuwa nad prawidłowością realizacji polityki państwa w zakresie liberalizacji rynku bądź stymulowania i promowania rozwoju konkurencji, celem przyczynienia się do wzrostu konkurencyjności kolei w stosunku do innych gałęzi transportu.

Uwagę zwrócono także na niską dynamikę małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce, której poprawa jest uzależniona od możliwości wejścia na rynki zagraniczne. Taką możliwość powinno kreować państwo, opracowując i prowadząc politykę przemysłową połączoną z silną promocją eksportu. Polityka przemysłowa obejmuje identyfikowanie ukrytych typów przewagi konkurencyjnej i gałęzi bardziej produktywnych. Rozwój firm będzie wymagał ze strony państwa między innymi takich działań, jak: usuwanie barier wejścia, wzmacnianie mechanizmu rynku, wspieranie procesów modernizacji, przyciąganie inwestycji zagranicznych, wsparcie eksportowe i innowacyjne. W krajach względnie małych, słabo rozwiniętych, wchodzących na rynek międzynarodowy jest konieczne operatywne państwo. Jego zadania wiążą się z tworzeniem ram instytucjonalnych.

Akcentowano również, że znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw i ich niski poziom nakładów finansowych przeznaczanych na rozwój działalności kreatywnej przedsiębiorstw sektora MSP stanowi bardzo poważny problem zagrażający funkcjonowaniu badanych przedsiębiorstw w Polsce. Warunkiem zwiększenia nakładów finansowych na rozwój działalności kreatywnej podmiotów gospodarczych sektora MSP w Polsce jest wzmocniona ekspansja produktowa badanych firm przy współpracy z większymi podmiotami gospodarczymi. Wspomnianemu zwiększeniu nakładów finansowych na rozwój działalności kreatywnej podmiotów gospodarczych sektora MSP w Polsce służy wzmocniona ekspansja zasobowa

polegającą na zawieraniu jak największej liczby umów franchisingowych małych i średnich przedsiębiorstw z większymi podmiotami gospodarczymi.

Te i inne ważne przemyslenia nad tematyką dotyczącą współczesnych wyzwań rozwoju gospodarczego, polityki i kreacji potencjału uczestnicy konferencji przedstawili w następujących referatach:

- Jerzy Wilkin – *Spontaniczność i kreacjonizm w kształtowaniu instytucjonalnych podstaw rozwoju gospodarczego*;
- Stanisław Lis – *Problemy wyboru modelu gospodarczego – państwo efektywne czy sprawiedliwe – weryfikacja empiryczna*;
- Andrzej Prusek – *Socjaldemokratyczny model polityki społeczno-ekonomicznej jako wyzwanie rozwojowe XXI wieku dla Polski*;
- Urszula Zagóra-Jonszta – *Aktualność teorii rozwoju gospodarczego i twórczej destrukcji Schumpetera w warunkach współczesnej kreacji gospodarczej*;
- Wojciech Bieńkowski – *Pałapka średniego poziomu rozwoju – problem krajów Europy Środkowo-Wschodniej po wejściu do Unii Europejskiej*;
- Piotr Pysz – *Stanowiony i spontaniczny ład gospodarczy w procesie transformacji systemowej Polski i byłej NRD*;
- Ewa Gruszewska – *Wpływ instytucji na kreację potencjału gospodarczego w Polsce*;
- Wojciech Zysk – *Zagraniczne finansowanie potencjału gospodarczego – przypadek Polski*;
- Mariusz Zieliński – *CSR a kreacja potencjału personelu*;
- Olha Sobko – *Kreacja potencjału kapitału intelektualnego przedsiębiorstw ukraińskich w warunkach współczesnych wyzwań*;
- Chrystyna Misiewicz – *Niematerialne zasoby we współczesnych procesach tworzenia potencjału przedsiębiorstwa*;
- Kazimierz Górka, Marcin Łuszczuk – *Dylematy nadmiernej kreatywności uczestników współczesnego rynku*;
- Mirosław Antonowicz – *Regulacja rynku jako źródło poprawy funkcjonowania rynku usług transportu kolejowego w przewozach ładunków*;
- Dorota Łangowska – *Wpływ parków naukowo-technologicznych na kreowanie współpracy między przedsiębiorstwami i uczelniami wyższymi w Polsce w latach 1995-2013*;
- Anna Chmielak – *Uwarunkowania ekspansji eksportowej przedsiębiorstw krajowych*;
- Halyna Vasylevska – *Kierunki strategiczne rozwoju konkurencji podatkowej*;
- Andrzej Dzun – *Specjalizacja wewnątrzgałęziowa a wymiana handlowa z krajami Europy Wschodniej*;
- Henryk Wnorowski – *Przejęcia i fuzje jako formuła ekspansji korporacji*;
- Urszula Ornarowicz – *Kreacja potencjału organizacji i jej konkurencyjność*;
- Aneta Ejsmont – *Wpływ ekspansji gospodarczej na działalność kreatywną sektora MSP w Polsce*;
- Elżbieta Kuchta – *Kreacja potencjału przez lokalne społeczności wiejskie na przykładzie Małopolski*;
- Marek Szajt – *Zmiana aktywności innowacyjnej państwa w reakcji na kryzys*;
- Henryk Brandenburg, Przemysław Sekuła – *Wpływ projektów infrastrukturalnych na rozwój lokalnej tkanki gospodarczej*;
- Katarzyna Baran – *Potencjał innowacyjności gospodarek: Polski, Słowacji, Węgier i Czech*.

Z uwagi na skrótowy charakter niniejszego opracowania zaprezentowano jedynie główne tezy wystąpień. Tym niemniej konferencja miała ciekawą formułę i dała możliwość wymiany poglądów i dyskusji osobom z różnych ośrodków naukowych. Uczestnicy konferencji zalekowali potrzebę kontynuacji tej tematyki. Referaty przygotowane na konferencję zostaną zebrane w monografii naukowej.